

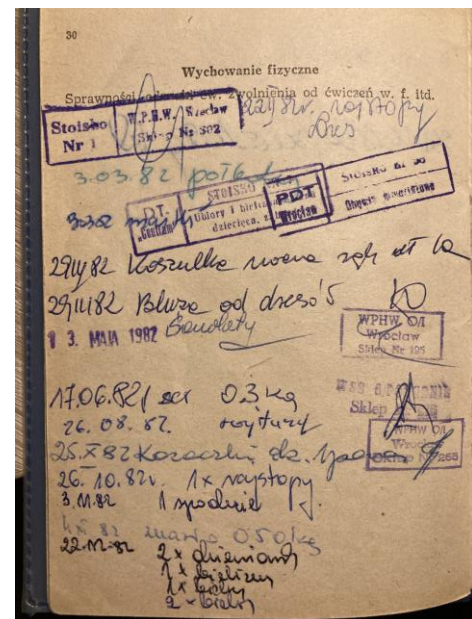

Życie w PRL

Życie w PRL nie było łatwym okresem dla Polski.
Wspomnienia z tamtych czasów zebrane na podstawie
rozmów z bliskimi.

Codziennie życie

Codziennie życie w czasie PRL z jednej strony było bardzo trudne ze względu na brak towarów w sklepach nieustanna uwaga na głośnie mówienie o tym co się myśli. Cenzura, ograniczony dostęp do prawdziwych informacji i ciągła propaganda. Z drugiej strony jednocześnie się ludzi i wspólne spędzanie czasu. Ciągłe ograniczenia w dostawie podstawowych towarów do sklepu powodowały, że ludzie czekali w długich kolejkach i kupowali to co było na pułkach a nie to co chcieli by kupić. Z biegiem czasu pojawiły się sklepy PEWEX ale był jeden warunek trzeba było płacić dolarami. W lepszej sytuacji byli ci, którzy mieli rodziny za granicą i dostawali paczki z jedzeniem i ubraniem. W 1981 r. wprowadzono kartki dzięki którym można było zakupić cukier, czekoladę, mięso ale tylko w ograniczonym zakresie. W okresie stanu wojennego kościoły otrzymywały wsparcie od parafii z zagranicy dzięki czemu do rodzin trafiały artykuły których u nas brakowało. Artykuły dla dzieci kupowano również w ograniczonym zakresie, a każdy przyznany produkt był wpisywany do książeczki zdrowia dziecka z pieczętką sklepu. W tych trudnych czasach władza dbała o huczne obchodzenie świąt takich jak barburka czyli święto górników czy Dzień kobiet. Największa feta była jednak 1 maja kiedy to organizowane były pochody 1 majowe.

Mięso	300 g	1989-8	Mięso	200 g	1989-8	Mięso	200 g	1989-8
Mięso	300 g	1989-8				Wot., Ciel. z kością	400 g	1989-8
Mięso	300 g	1989-8				Wot., Ciel. z kością	300 g	1989-8
Mięso	500 g	1989-8				Rezerwa	3	1989-8

Życie na wsi grudzień 70

Mieszkańcy wsi w grudniu 1970 r. nie odczuwali tak skutków kryzysu i podwyżek jakie wprowadziło państwo.

Mieszkańcy byli samowystarczalni ponieważ sami hodowali zwierzęta i uprawiali ziemię, dzięki czemu mieli dostęp do jedzenia, które w mieście było reglamentowane.

Ludzie nie mieli dostępu do przepływu informacji jaką mamy obecnie dla tego o tym co działo się na wybrzeżu dowiedzieli się z opóźnieniem.

W latach 70 nie było w domach telewizorów jedynie odbiorniki radiowe i informacje o sytuacji w Polsce można było znaleźć jedynie na kanale Wolna Europa.

Życie na wsi lata 70

Życie codzienne mieszkańców wsi w latach 70 było proste i dużo łatwiejsze. Uprawiano ziemię, która była głównym źródłem utrzymania oraz hodowano zwierzęta. Bardzo dobrze funkcjonowały PGR – Państwowe Gospodarstwa Rolne, które dawały miejsca pracy ludziom na wsi. Dzięki funkcjonowaniu PGR ludzie z prowincji jeździli na wycieczki po Polsce, dzieci otrzymywały paczki świąteczne. Wolny czas mieszkańcy wsi spędzali na wzajemnych spotkaniach w świetlicach wiejskich, gdzie wspólnie mogli oglądać telewizję. Wieczorami słuchano słuchowisk w radiu.

Życie w mieście grudzień 70

W grudniu 1970 r. władza wprowadziła ogromne podwyżki podstawowych produktów, których i tak brakowało w sklepach. Cała ta sytuacja spowodował sprzeciw ludzi, którzy zaczęli wychodzić na ulicę. Największy sprzeciw był w Trójmieście i tam też krwawo został stłumiony. Do strajkujących stoczniowców przyłączyli się robotnicy z różnych miast Polski. Wszędzie jednak strajki były tłumione przez milicję. Święta tego roku były bardzo smutne, zginęło wielu ludzi a represje władzy jeszcze bardziej się nasiliły.

Życie w mieście w latach 70

Ludzie starali się prowadzić w miarę normalne życie chociaż życie, w tych czasach było bardzo trudne. W sklepach wszystkiego brakowało, na przykład mięsa, które nie było dostarczane co dziennie tylko co miesiąc. Problem był także z kupieniem sprzętu do domu, na wszystko były zapisy i trzeba było bardzo wcześniej wstawać i stać w kilkugodzinnych kolejkach by w ogóle coś kupić. Mimo tego młodzi ludzie w mieście chodzili do kina, na zabawy, do kawiarni. Popularne były organizowane w domach prywatki. Po ulicach jeździły nie tylko nieliczne samochody ale popularne były wozy konne szczególnie na obrzeżach dużych miast ludzie hodowali zwierzęta.

Szkoła w latach 70

Szkoła w latach 70 była trochę podobna do tego co mamy teraz jeśli chodzi o liczbę dzieci w klasie. Klasy liczyły po 40 osób i więcej, korytarze i podwórka były zatłoczone. Było też mniej nauczycieli. Niektóre klasy zaczynały lekcje po południu. W szkołach obowiązywały fartuszki z tarczą, na której była informacja do jakiej szkoły chodzi dziecko. Często w szkołach stosowano kary cielesne, które w dzisiejszych czasach są surowo zabronione. Dzieci np. za rozmowę na lekcji dostawały linijką po rękach. Była też kara zostawania po lekcjach w kozie czyli samemu w klasie kiedy inni mogli już iść do domu.

KARTA
PASOWANIA NA UCZNI

Ślubuję być dobrym Polakiem, dbać o dobre imię swej klasy i szkoły.

Będę uczyć się w szkole, jak kochać Ojczyznę, jak dla niej pracować, kiedy urosnę.

Będę się starał być dobrym kolegą.

Swym zachowaniem i nauką sprawiać radość rodzicom i nauczycielom.

Szkoła w latach 80

Szkoła w latach 80 w dalszym ciągu była przepełniona. Podczas pasowania na ucznia, każdy otrzymywał kartę ucznia ze swoim zdjęciem oraz ze ślubowaniem. Były często apele związane z różnymi uroczystościami państwowymi. Podczas przerwy dzieci bawiły się wspólnie np. w kółko graniaste, dziewczynki skakały przez gumę, grano w klasy, państwa i miasta. Nadal obowiązywały fartuszki z tarczą. W szkole nie uczono się języka angielskiego czy języka niemieckiego tylko język rosyjski był obowiązkowy. Bardzo popularne było harcerstwo.

Podróże

Podróżowanie w latach 70 i 80 było ograniczone do tego stopnia, że nie można było podróżować po całej Europie, tylko po Polsce lub do państw należących do bloku wschodniego, np. nad Bałaton, do Jugosławii. Jednak tylko nie liczni Polacy mogli pozwolić sobie na takie podróże większość głównie podróżowała po Polsce. Duże zakłady pracy posiadały ośrodki wypoczynkowe nad morze, jeziorem lub w górach. Były organizowane wczasy pracownicze.

Wycieczki

Wycieczki w czasach PRL były często organizowane przez zakłady pracy i Państwowe Gospodarstwa Rolne. Wycieczki były organizowane po całej Polsce od morza po Tatry.

Hobby

Lata 70 i 80 były bardzo szare ze względu na brak towarów i materiałów jakie były sprzedawane za granicą. Dzieci i dorośli zbierali znaczki, które były bardzo popularne i kolorowe oraz pocztówki. W okresie stanu wojennego dzieci zbierały opakowanie po czekoladach cukierkach i gumach do żucia, które dostawali nieliczni w paczkach od rodzin z zagranicy albo z darów jakie organizował kościół. W późniejszych latach 80 popularne było zbieranie puszek po napojach, które były bardzo kolorowe. Nie można było kupić ich w sklepach zbierano je np. koło hoteli gdzie przyjeżdżali zagraniczni goście lub kupowano w sklepach Pewex za dolary lub marki.

transport

W latach 70 i 80 nie było tak dużo aut jak teraz. Popularnym środkiem transportu były autobusy i tramwaje oraz taksówki. Po ulicach jeździły takie samochody jak Warszawa, Syrenka, Fiat 125p i Fiat 126p. Posiadanie samochodu było jednak luksusem, ponieważ nie można było go tak łatwo kupić. Na auta dostawano talony i czekało się w kolejkach na przydział.

sport

Sport w czasach PRL był bardzo popularny, najczęściej oglądanym sportem były kolarstwo, boks, piłka nożna, judo. Popularny był Wyścig Pokoju, czyli zawody kolarskie, które odbywał się w maju i trasa wyścigu przebiegała przez różne miasta w Polsce np. Wrocław, Warszawa, Poznań, Kraków, Gdańsk. Bardzo polarne było też oglądanie igrzysk olimpijskich. W latach 70 polska odnosiła ogromne sukcesy w piłce nożnej zdobyła np. złoty medal na igrzyskach olimpijskich w Monachium w 1972 r. a w 1976 roku w Montrealu medal srebrny.

Komunikacja w czasach PRL

W czasach PRL komunikowano się po przez pisanie do siebie listów. Listy wysyłane szczególnie w okresie stanu wojennego były objęte cenzurą, jaką władze polskie nakładały na obywateli. Innym sposobem komunikowania były telefony ale nie każdy mógł posiadać telefon. Najczęściej był on w domach lekarzy i profesorów oraz wysokich urzędników państwowych. Zwykli ludzie korzystali z budek telefonicznych. Jeśli było trzeba wysłać szybką wiadomość najczęściej o śmierci kogoś bliskiego wysyłano telegram. Popularne było też wysyłanie kartek okolicznościowych.

Następnie mojego listu chciałbym was serdecznie
pozdrowić i dopytać się was o zdrowie
i jak się czujecie. Było wesoło jak tam wesoło było
poszło i nieprędko. Minutka Teren wesoło
było bardzo przyjemnie.

Wielki
początek i się
opraci
szar

Prześlij Terenowi.

mojego listu chciałbym
pozdrowić i zapytać
jak się czujecie
na pewno

Kochana Siostrze i ulubiony
szwagierku

Wskazuję to mu przekazać.
nie nowego wszystko po stanem
pracuje. Antek to odpisz
niech tak żebyś odpowiedział
zobaczysz. to bym

te listy

Kochana Terenowi przesłałam do was
te parę słów. Najpierw ci dopytam
że jak ci listy ani, poczekaj nie wysyłałam
bo jestem bardzo zajęta robotą
i jeszcze nie byłam w Rednie. Krótko
pojechałam do cioci i siostry na to tam nic
już tydzień minął w sobotę i ani on

Bukowiec 19 XII 75

Kochana Terenowi

Wskazuję to was parę słów. Chciałbym
was serdecznie, pozdrowić i zapytać
za list który od was otrzymałam.
Dopytam was jak jestesmy i czy zdrowo
kocham i jeszcze dopytam się o zdrowie
nie dopytam. Najpierw dopytam

Zabawa

Dzieciństwo w czasach PRL było bardziej bez troskie. Nie było komputerów ale była wspólna zabawa, wspinanie się na drzewa bieganie po ulicach z kolegami i koleżankami. Karą był zakaz wyjścia na podwórko. O godzinie 19 dzieci biegły do domu na Dobranockę – bajkę która była codziennie w telewizji. Popularne były też program dla dzieci w sobotę 5-10-15 a w niedziele Teleranek, który jest najczęściej kojarzony z 13 grudnia 1981 r. kiedy zamiast Teleranka pojawiło się przemówienie gen. Jaruzelskiego zapowiadające Stan Wojenny. Popularne były też program telewizyjne dla dzieci takie jak Jacuś i Agatka, Piątki z pan Kracym, Tik-Tak a dla młodszych dzieci co rano było Domowe Przedszkole.

Święta

Władze PRL nie uznawały oficjalnie kościoła, Dla tego święta np. Bożego Narodzenia oficjalnie były nazywane po prostu Świętami. Był to okres kiedy sprowadzano z zagranicy pomarańcze w Państwowych Zakładach Pracy zorganizowane były paczki dla dzieci i pracowników. Mimo, że w czasie świąt nie było tak syto zastawionych stołów jakimi mamy obecnie i brakowało wielu produktów święta były bardzo rodzinne i ciepłe. Zawsze najważniejsze było spotkanie w gronie najbliższych i wspólne udanie się na Pasterkę. Dzieci czekały na bajki Disneya, które były puszczone tylko w okresie świąt.

Uroczystości rodzinne

Bardzo ważne w czasach PRL były uroczystości rodzinne wspólne spotkania na imieninach, urodzinach, komunii czy chrzcinach były oderwaniem od szarego świata codziennego życia. Ludzie potrzebowali kontaktu. Dzięki wspólnym spotkaniom utrzymywano kontakty rodzinne. Popularne było dawanie kwiatów na imieniny – goździków.

Stan wojenny wprowadził godzinę policyjną, która zaczynała się o 22:00 a kończyła o 6 rano. Zdarzało się, że spotkania rodzinne kończyły się na drugi dzień, ponieważ nie można było wrócić do domu.

Stan wojenny I wizyta Ojca Świętego

Stan wojenny wprowadzony został w Polsce 13 grudnia 1981 roku i trwał do 22 lipca 1983 r. Na ulice wyjechały czołgi wprowadzono godzinę policyjną, przestały kursować autobusy i tramwaje. W telewizji nadawano jedynie przemówienie generała Jaruzelskiego. Ludzie próbowali wielokrotnie sprzeciwić się władzy i coraz gorszej sytuacji ich życia. Każda próba sprzeciwu związana była z aresztowaniami biciem często internowaniem do ośrodków dla więźniów politycznych. Solidarnością dla ludzi był kościół a szczególnie jeden człowiek, w którym pokładali nadzieję na odzyskanie niepodległości - Jan Paweł II Polak, który został papieżem w 1978 r. Wiele osób uważa, że pierwsza pielgrzymka w 1979 r. i słowa wypowiedziane przez Ojca Świętego daty początek Solidarności. Podczas kolejnej wizyty w czerwcu 1983 roku Jan Paweł II potwierdził, że jest z Polakami i dawał otuchy, że koniec tych ciężkich czasów jest bliski a ludzie w to wierzyli.

Źródła

- Wszystkie zamieszczone zdjęcia i dokumenty pochodzą z archiwum prywatnego rodziny i przyjaciół rodziny
- na wszystkie materiały zamieszczone w prezentacji jest zgoda właścicieli
- Informacje na temat życia codziennego zbierane zostały podczas rozmów z dziadkami, rodzicami oraz przyjaciółmi rodziców i dziadków.

*Dziękuję za
obejrzenie
prezentacji*

Adam Cynowski

klasa 7b

